ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΧΡΙΣΤΟΣ ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ — ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ
ΑΝΔΡ. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ 61α
ΤΗΛΕΦΩΝΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ 273—202
ΣΥΝΤΑΞΙΣ 276—563
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ 277—852

Η ΗΜΕΡΑ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΩΙΝΗ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΕΤΟΣ 34ον—ΑΡ. 10.363
ΠΕΜΠΤΗ
2
ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
1978
Τιμή φύλλου δραχμές 7

Η ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΙΜΗΣΕ ΧΘΕΣ ΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Οἱ φίλοι, ἀλλὰ καὶ οἱ κάποτε ἀντίπαλοί του ἐξέφρασαν θαυμασμὸ καὶ εὐγνωμοσύνη γιὰ τὸν ὑπέροχο πολιτικὸ

ΕΞΗΡΑΝ ΤΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΤΟΥ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑΙ, (Α.Π.Ε.). Μέ πολιτικὸ μνημόσυνο, στὸ ὁποῖο ἐξῆραν τὴν προσωπικότητα καὶ τὴν προσφορὰ τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου, ἐκπρόσωποι ὅλων τῶν πολιτικῶν κομμάτων καὶ ὁμάδων, ἐτίμησε χθὲς ἡ Βουλὴ τὴν μνήμη τοῦ ἐξόχου πολιτικοῦ ἀνδρός.

Τὴν πρόταση γιὰ τὸ πολιτικὸ μνημόσυνο, ποὺ ἀποδέχθηκε, ὁμόφωνα ἡ Βουλὴ εἶχε διατυπώσει ὁ ἀρχηγὸς τῆς ΕΔΗΚ κ. Ι. Ζίγδης καὶ ὁ Κοινοβουλευτικὸς ἐκπρόσωπος τοῦ ΠΑΣΟΚ κ. Ι. Ἀλευρᾶς.

Πρῶτος ἀναφέρθηκε στὴν μνήμη τοῦ τιμωμένου, ὁ πρόεδρος τῆς Βουλῆς κ. Δ. Παπασπύρου, ὁ ὁποῖος μεταξὺ ἄλλων εἶπε:

«Πρέπει νὰ ἀναγνωρισθῆ ὅτι σὲ κάθε περίοδο τῆς πολιτικῆς του δράσεως ὁ Γεώργιος Παπανδρέου, ἀγωνίσθηκε μὲ πραγματικὸ πάθος γιὰ νὰ πλατύνουν οἱ πνευματικοὶ ὁρίζοντες τῶν Ἑλλήνων, γιὰ νὰ κρατηθῆ ἄγρυπνη ἡ διανόηση τοῦ τόπου καὶ νὰ ἐξασφαλισθῆ ἡ συνεχὴς ἄνοδος τοῦ λαοῦ μας.

Πρέπει ἀκόμα νὰ μνημονευθῆ ἡ μεγάλη προσφορά του στὴν ἀπελευθέρωση τῆς πατρίδος μας ἀπὸ τὴ ναζιστικὴ καὶ φασιστικὴ κατοχή.

Ἡ μεγάλη καὶ πολύμορφη πορεία τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου, στὸ πολιτικὸ στίβο ὁλοένα καὶ πλατύτερη στὴ δράση της, ὁλοέ να καὶ μεστώτερη στὸ στοχασμό της δὲν ἠμπορεῖ νὰ σκιαγραφηθῆ σὲ μία σύντομη ἀναφορὰ στὸ ἔργο του. Ἐκεῖνο ποὺ ἠμπορεῖ ὑπεύθυνα νὰ εἰπωθῆ εἶναι ὅτι ὑπῆρξε ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγάλους τοῦ Ἑλληνικοῦ Κοινοβουλίου.

Σήμερα στὰ 10 χρόνια ἀπὸ τὸ θάνατό του μᾶς δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ τιμήσουμε τὸν ἐξέχοντα πολιτικὸ ἡγέτη ποὺ ἔχει εἰσέλθει πλέον στὴν περιοχὴ τοῦ θρύλου καὶ τῆς ἱστορίας.

Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων, ὁ πολιτικὸς κόσμος τῆς χώρας μας, φίλοι καὶ ἀντίπαλοι, μὲ θαυμασμὸ καὶ εὐγνωμοσύνη θὰ ἀναπολοῦν πάντα τὴ μεγάλη μορφή του καὶ θὰ τιμοῦν τὸ ἔργο του».

Ἡ κυβέρνησις ἀποτίει δι' ἐμοῦ τὸν ὀφειλόμενον φόρον τιμῆς πρὸς τὸν ἀείμνηστον Γεώργιον Παπανδρέου καὶ σὲ σεβασμὸν μετέχει τοῦ σημερινοῦ μνημοσύνου του».

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΠΑΣΟΚ κ. Α. Παπανδρέου εἶπε ὅτι ἡ συγγένειά του μὲ τὸν τιμώμενο δὲν τοῦ ἐπιτρέπει νὰ μιλήσει γι' αὐτὸν καὶ ἔδωσε τὸν λόγο στὸν Κοινοβουλευτικὸ ἐκπρόσωπο τοῦ ΠΑΣΟΚ κ. Ἰωάννη Ἀλευρά.

ΙΩ. ΑΛΕΥΡΑΣ: Ἦτο ὑπέρμαχος τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀξιοπρεπείας

«Στὸν ἐνάμισυ καὶ πλέον αἰῶνα — εἶπε ὁ κ. Ἀλευρᾶς — καὶ ἀπὸ τότε ποὺ ὁ λαός μας ἔστησε μὲ τὸ 1821, τὸ ἔπος τῆς ἐθνικῆς του ἀνεξαρτησίας, πολλοὶ ἄνδρες πολιτικοὶ τὸν ἐκφράσανε, ἢ ἡγήθηκαν στοὺς ἀδιάλειπτους ἀγῶνες του.

Ἀνάμεσά τους ἡ ἱστορία ξεχώρισε δύο μεγάλους· Τὸν Χαρίλαο Τρικούπη, σὰν τὸ πρωτοπόρο στὴν καθιέρωση τῶν ἐλευθέρων κοινοβουλευτικῶν θεσμῶν καὶ τὸν Ἐλευθέριο Βενιζέλο, ὡς τὸν πραγματοποιὸ τῶν ἐθνικῶν θρύλων καὶ τῶν ἑλληνικῶν ὀνείρων. Ὑπάρχει ἀκόμη καὶ ὁ Γεώργιος Παπανδρέου, ποὺ μόλις τώρα ἀποσύρεται στὴν ἱστορία. Πιστεύω, ὅταν μετὰ χρόνια ὁριστικοποιηθεῖ ἡ διαδικασία τῆς κρίσης της, θὰ τὸν κατατάξει καὶ κεῖνον, πλάι ἀκριβῶς, στοὺς δύο ἄλλους μεγάλους πολιτικοὺς, τῆς ἑλληνικῆς δημιουργίας.

Ἡ ἄκαμπτη, πολύχρονη ζωτικότητά του δίνεται σὲ ἀγῶνες ποὺ εἶναι ὅλοι κατὰ τοῦ ζόφου, κατὰ τῆς βίας, κατὴ τῆς τυραννίας, Διώκεται, φυλακίζεται, ἐξορίζεται, ἀλλὰ πάντα μένει ὁ ὑπερασπιστὴς τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀνθρώπινης ἀξιοπρέπειας. Ποτὲ δὲν λύγισε, ποτὲ δὲν κάμφθηκε, ποτὲ δὲν ὑποχώρησε. Πάντα ὄρθιος, περήφανος, ἀνένδοτος γιὰ τὴν ἐλευθερία καὶ τὴ δημοκρατία. Στὰ δεινὰ, πάντα, ἀπτόητος, στὶς ἰδέες, ἀπλησταὶ, ὀνειροπόλος. Γι' αὐτὸ καὶ σὰν ψεγάδι, τὸν εἶπαν ρομαντικό.

Οἱ ἀνένδοτοι ἀγῶνες τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου δρασκέλισαν τὴν πολιτικὴ σκοπιμότητα τοῦ καιροῦ καὶ ἔγιναν οἱ ἰδέες ποὺ ἀνύψωσαν τὸ δημοκρατικὸ ἀνάστημα τοῦ λαοῦ. Ἦτον ἡ μεγάλη διδαχὴ γιὰ τὸ ἀνθρώπινο δικαίωμα, ποὺ τώρα, ἔγινε πίστη ἐλευθερίας. Οἱ λόγοι του, μέσα σ' αὐτοὺς τοὺς ἀγῶνες, φλόγιζαν τὶς ψυχὲς, πυράκτωναν τὶς σκέψεις καὶ καμίνευαν θελήσεις καὶ ἀποφάσεις.

Μεταξύ μας βέβαια ὑπάρχει καὶ ὁ γιὸς του, ποὺ τόσα αἰσθήματα τὸν κατακλύζουν αὐτὴ τὴν ὥρα, γιὰ τὸν πατέρα. Τοὺς ἔδωσε ὅμως διέξοδο στὸ σημερινὸ πρωϊνὸ, ὅταν μαζὶ μὲ ὅλη τὴν οἰκογένεια, δεήθηκαν στὸν τάφο σου καὶ σοῦ πρόσφεραν τὴν ἀγάπη τους. Μαζὶ ἦταν καὶ ἡ τρυφερὴ σου ἀδυναμία: ἡ ἐγγονή σου Σοφούλα. Ἡ ἄλλη Σοφία δὲν ἦρθε ὡς τὸν τάφο. Τὰ χρόνια της δὲν τὸ ἐπιτρέπουν. Ζεῖ ὅμως στὸ Καστρὶ γιὰ νὰ σὲ θυμᾶται.

Ὑπάρχουν ἐπίσης στὸ ΠΑΣΟΚ πάρα πολλοὶ συνεργάτες σου. Τοὺς τίμησες καὶ σὲ εὐγνωμονοῦν. Τοὺς δίδαξες καὶ δὲν τὸ ξεχνοῦν. Γίνονται, ἔτσι, δεσμοὶ πολλοὶ. Δεσμοὶ βαθεῖς. Δεσμοὶ αἵματος. Δεσμοὶ ἀγάπης. Δεσμοὶ τόσοι καὶ τόσοι ποὺ κάνουν ἀκατάλυτη τὴν ἐπικοινωνία μὲ τὴ μνήμη σου. Καὶ ἀκόμη, γιατὶ οἱ ἰδέες σου ὑπῆρξαν καὶ ἰδέες μας. Οἱ ἀγῶνες σου ὑπῆρξαν καὶ δικές μας πεποιθήσεις. Σ' ὅλα, στὴν ἐποχή σου, εἴμαστε σύμφωνοι. Καὶ θὰ μέναμε σύμφωνοι, ἂν γινόταν νὰ μείνει ἡ ἴδια ἐποχή. Σήμερα ὅμως εἶναι μιὰ ἄλλη ἐποχὴ καὶ ἔχει διαμορφωθεῖ ἀλλοιῶς ἡ ζωή. Σ' αὐτὴ τὴν τωρινὴ ἐποχὴ, πιστεύω καὶ πάλι θᾶμαστε μαζὶ, ἂν ζοῦσες.

Γιατὶ καὶ οἱ ἰδέες σου καὶ τὸ πολιτικό σου πρόγραμμα θάταν ὅμοιο μὲ τὸ δικό μας. Θὰ κήρυσσες καὶ σὺ τὴν κοινωνικὴ ἀλλαγή. Ἀκριβῶς ὅπως ἐμεῖς. Καὶ αὐτὸ ποὺ ὑποστηρίζω δὲν εἶναι ἁπλὴ ὑπόθεση. Εἶναι βεβαιότητα.

Ἀλλὰ σήμερα, μεγάλε νεκρὲ, δὲν διεκδικοῦμε ὅτι μᾶς ἀνήκεις, παρὰ τοὺς τόσους δεσμοὺς μας, Σὲ λίγο ὅλλωστε, θὰ ἀνήκεις στὴν ἱστορία. Ἀλλὰ καὶ ἔως τότε θὰ ἀνήκεις στὴ δημοκρατία. Ἐκεῖ ποὺ καὶ σὺ πάντα θέλησες νὰ ἀνήκεις: στὸ λαό της».

ΖΙΓΔΗΣ: Νὰ στηθεῖ ἀνδριὰς στὴν εἴσοδο τοῦ Κοινοβουλίου

Ἀκολούθως ἔλαβε τὸν λόγο, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς ΕΔΗΚ κ. Ι. Ζίγδης, ὁ ὁποῖος εἶπε:

«Ο Γεώργιος Παπανδρέου, σ' ὅλη του τὴν σταδιοδρομία ὑπῆρξε μεταξὺ τῶν πρώτων. Στὸ τέλος ὑπῆρξε ὁ πρῶτος.

«Δὲν μποροῦσα», ἔγραψε ἕνας Ἀμερικανὸς δημοσιολόγος στὰ 1949, νὰ συγκρατήσω τὴν ἐπιθυμία ὅση ὥρα μιλοῦσε ὁ Παπανδρέου: νὰ ἤταν ἡ μικρὴ Ἑλλάδα περισσότερο μεγάλη καὶ νὰ εἶχε βρεθεῖ αὐτὸς ὁ Ἀθηναῖος πολιτικὸς στὴν Τεχεράνη, στὴ Γιάλτα, στὸ Πότσδαμ» (Μάξ Ἐάστμαν— Ἀμερικανὸς φιλόσοφος, καὶ δημοσιολόγος — περιοδικὸ Μπλαίν Τάλκ, τεῦχος Ὀκτωβρίου 1949).

Ἡ ζωὴ ποὺ ἄρχισε καὶ τελείωσε μὲ τὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν λαϊκὴ κυριαρχία, πάνω στὴν ὁποία βάσιζε τὸ ὄνειρο τῆς ἰδεώδους πολιτείας, ποὺ θὰ ὑπηρετοῦσε δύο ἀρχές: Τὴν ἐλευθερία καὶ τὴν κοινωνικὴ δικαιοσύνη. Μὲ προϋπόθεση φυσικά, τὴν ἐξασφάλιση τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας.

Ἡ συμμετοχή του στὴν δημοσία ζωὴ κράτησε 53 χρόνια. Μόνο ἓξ ἀπὸ αὐτὰ ἦταν χρόνια ποὺ ὑπηρέτησε σὰν μέλος ἢ ἀρχηγὸς κυβερνήσεως. Τὰ ἄλλα 47 ἦταν χρόνια ἀγῶνα.

Ἔτσι μπόρεσε νὰ πεῖ στὸ Συμβούλιο, τοῦ Στέματος στὶς 1 Σεπτεμβρίου 1965:

«Δὲν εἶναι, ἄλλωστε, εἰς τὰς παραδόσεις μου νὰ χρησιμοποιῶ κομματικὰ καὶ προσωπικά» κριτήρια. Ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ εἶναι αὐτὰ τὰ κριτήρια, δὲν θὰ συνέβαινε... εἰς τὰ μακρὰ ἔτη τοῦ δημοσίου βίου μου, νὰ ἔχω μετάσχει ἓξ μόνο χρόνια εἰς κυβερνήσεις καὶ σαράντα εἰς ἀγώνας...».

Ἀλλὰ ὁ Γ. Παπανδρέου, δοξάστηκε ἰδιαίτερα ἐκτὸς ἐξουσίας. Ὑπῆρξε ὁ λαϊκὸς ἡγέτης— σύμβουλος καὶ ὑπουργὸς τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1922, ἡγέτης τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου ἀνενδότου ἀγῶνα καὶ στὴν δικτατορία ἡγέτης τοῦ ἔθνους.

Ἐπιβλητικὸ παράστημα, σπιν θηροβόλο πνεῦμα, μὲ τὸ χάρισμα τοῦ λόγου στὸν ὑπέρτατο βαθμό, μὲ τὴν ὁλόψυχη ἀφοσίωση στὰ ἰδανικὰ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, ἀπορρίπτοντας κάθε δογματισμό, ἐκλεκτικὸς στὴ σκέψη, πιστεύοντας στὴν ἐξέλιξη, χρησιμοποιῶντας τὴ διαλεκτικὴ γιὰ τὴν κατανόηση τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων, ἀριστοτέχνης τοῦ διαλόγου, ὀλύμπιος στὶς ὧρες τῆς εὐτυχίας, ἀλλὰ καὶ τῆς δοκιμασίας, ὑπῆρξε μία προσωπικότητα ποὺ ἔχει μπεῖ ὁριστικὰ στὸ Πάνθεο, τῶν μεγάλων τοῦ συγχρόνου ἑλληνισμοῦ. Ἀγάπησε τὴ νεολαία ὅσο λίγοι καὶ τὴν ἐνέπνευσε ὅσο ἐλάχιστοι, γιατὶ δὲν μποροῦν ἄλλωστε νὰ εἶναι πολλὰ τὰ Πολυτεχνεῖα. Καὶ οἱ θεοὶ τὸν ἀντάμειψαν στὸ θάνατό του. Τὸν κατέστησαν τὸν Κίμωνα τῆς σύγχρονης ἑλληνικῆς δημοκρατίας, ποὺ καὶ νεκρὸς νικᾶ.

Σήμερα, 10 χρόνια μετὰ τὸ θάνατό του, ὅλο τὸ Ἔθνος ἔχει στραμμένη τὴ σκέψη του πρὸς τὴ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων, ποὺ τελεῖ τὸ μνημόσυνό του. Στὸ θεσμὸ ποὺ τόσο λάμπρυνε μὲ τὴ μακρυὰ παρουσία του. Στὴ Βουλὴ αὐτὴ ἀπὸ τὴν ὁποία ἄλλωστε δὲν ἀπουσιάζει ὁ ἴδιος, ἀφοῦ ἐκ προσωπεῖται ἀπὸ τὸν ἄξιο γιό του, τὸν ἀγαπητὸ ἀρχηγὸ τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ., Ἀνδρέα Παπανδρέου.

Τελῶντας σήμερα τὸ μνημόσυνό του, τιμοῦμε τὸν ἑαυτό μας —τὸ Ἑλληνικὸ Κοινοβουλιο που τὸν ἀνάθρεψε. Καὶ ἐκφράζουμε, τὴν εὐγνωμοσύνη τοῦ ἔθνους πρὸς ἕνα ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους πολιτικοὺς ἄνδρες τῆς νεώτερης ἱστορίας του.

Ἀλλὰ γιὰ νὰ ὁλοκληρώσουμε τὴν ἐκπλήρωση τοῦ καθήκοντός μας, τὸ σημερινὸ μνημόσυνο, θὰ πρέπει νὰ συμπληρωθεῖ μὲ μία ἄλλη πανηγυρικὴ μας ἀπόφαση. Πρέπει τὸ συντομότερο ἡ εἴσοδος τοῦ Ἑλληνικοῦ Κοινοβουλίου, νὰ κοσμεῖται μὲ τὸν ἀνδριάντα τοῦ Γεωργίου Παπανδρέ

"Εκαμε ὅ,τι ἦτο δυνατὸ γιὰ νὰ ἀποφευχθεῖ ὁ Δεκέμβρης τοῦ 1944

Ἡ ὁμιλία τοῦ κ. Π. Κανελλόπουλου

Ὁ πρώην πρωθυπουργὸς κ. Π. Κανελλόπουλος ὁμιλῶν ἐν συνεχείᾳ ἀναφέρθηκε σὲ προσωπικές του ἐμπειρίες ἀπὸ τὴν πολύχρονη γνωριμία του μὲ τὸν Γεώργιο Παπανδρέου, συνέχισε;

«Τὸ 1936, ὁ Γεώργιος Παπανδρέου ἦταν ὁ μόνος πολιτικὸς ἡγέτης στὴ Βουλὴ ὁ ὁποῖος ὅταν ὅλα τὰ ἄλλα κόμματα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ὁμάδα τοῦ ΚΚΕ, εἶχαν δηλώσει ὅτι θὰ ἔδιναν ψῆφο ἐμπιστοσύνης ἢ ἀνοχῆς στὴν κυβέρνηση τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ, ἀρνήθηκε νὰ δώσῃ.

Καὶ ὄχι μόνον ἀρνήθηκε, ἀλλὰ ἐξεφώνησε ἕνα λόγο ποὺ ἀνάμεσα ἀπὸ τὶς φράσεις του δια φαίνεται ὁ φόβος τῆς ἐπερχομένης δικτατορίας.

Μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1937 μᾶς συνέλαβαν καὶ τοὺς δύο.

Παραμονὲς τῶν Δεκεμβριανῶν. Τὸ τελευταῖο 10ήμερον τοῦ Νοεμβρίου 1944 ἦταν δραματικὸ καὶ ὠδήγησε στὴν τραγωδία τοῦ Δεκεμβρίου. Ἔχει λεχθεῖ, ἔχει ἀκόμα καὶ γραφεῖ, ὅτι ὁ Γεώργιος Παπανδρέου ὑπακούοντας σὲ ἐπιθυμία τοῦ Οὐΐστων Τσώρτσιλ, ἐξώθησε τὰ πράγματα σὲ σύγκρουση. Δὲν ξέρω πιὰ ἤταν ἡ ἐπιθυμία τοῦ Τσώρτσιλ. Ὑπάρχουν κάποιες ἐνδείξεις ὅτι μπορεῖ νὰ ἦταν αὐτή, νὰ ἐπέλθει μία σύγκρουσις. Ἀλλὰ ὁ Γεώργιος Παπανδρέου δὲν ὑπάκουσε σὲ καμμία σύσταση καὶ δὲν υἱοθέτησε καμμιὰ ἐπιθυμία ξένου.

Σᾶς βεβαιώνω ὅτι ὁ Γεώργιος Παπανδρέου ἔκανε τότε τὸ πᾶν, ἔκανε ὅτι ἦτο δυνατὸν γιὰ νὰ ἀποτραπῆ ὁ Δεκέμβριος τοῦ 1944. Σᾶς τὸ λέγω, αὐτό, διότι ἤμουν ὁ μόνος ὑπουργὸς τῆς κυβερνήσεώς του τότε ποὺ ἤμουν κοντά του σὲ ὅλες τὶς σχετικὲς ἐνέργειες, συσκέψεις καὶ ἀποφάσεις. Αὐτὴ τὴν στιγμὴ δὲν ἐξετάζω ποιὸς ἔφταιξε καὶ ποιὸς δὲν ἔφταιξε. Πάντως ἡ βούλησή μας ἦταν καὶ ἡ βούληση τοῦ ἀρχηγοῦ μας Γεωργίου Παπανδρέου νὰ ἀποτραπῆ ἡ ἐμφύλια σύγκρουση.

Μετὰ τὰ γεγονότα τὰ γνωστὰ ποὺ ἐπηκολούθησαν ὁ Γ. Παπανδρέου εἶχε συντριβεῖ ψυχικά, δι ὁτι σᾶς ἐπαναλαμβάνω εἶχε κάμει τὸ πᾶν γιὰ νὰ ἀποτραπῆ. Καὶ αὐτὸ ἀποτελεῖ ἀπάντησή σὲ ὅλα τὰ δημοσιεύματα ποὺ ἐγράφησαν ἀπὸ τότε γιὰ δῆθεν εὐθύνες τοῦ Γ. Παπανδρέου.

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ 1965

Κατὰ τὰ γεγονότα τοῦ 1965 παρακολούθησα τὸ Συμβούλιο τοῦ Στέμματος, δύο ὁλόκληρες ἡμέρες καὶ μιλῶντας, μετά, στὸν Γεώργιον Παπανδρέου, ὑποστήριξα ὅτι ἔπρεπε νὰ γίνουν ἐκλογές. Καὶ εἶδα τὸν Γεώργιον Παπανδρέου νὰ ἀγωνιᾶ καὶ νὰ εἶναι βαθύτατα ἀπομονωμένος. Ὅλοι οἱ ἄλλοι ἦταν ἐναντίον τῶν ἐκλογῶν.

Εἶχα προτείνει τὴν νύχτα τῆς 2ας πρὸς τὴν 3ην Σεπτεμβρίου, τοῦ 1965 νὰ πᾶμε σὲ ἐκλογὲς σὲ 45 ἡμέρες. Δυστυχῶς ὁ Γεώργιος Παπανδρέου τὸ βράδυ ἐκεῖνο δὲν ἐδέχθη τὴν πρόταση. Τὴν ἑπομένη ἡμέρα στὶς 10 ἡ ὥρα τὸ πρωϊ μοῦ τηλεφώνησε, καὶ μοῦ εἶπε ὅτι δέχεται. Ἦταν ὅμως ἀργά. Ἐὰν τὴν νύχτα ἐκείνη ἐδέχετο καὶ ὑπῆρχε ἕνα τετελεσμένο γεγονὸς γιὰ τὶς ἐφημερίδες τὶς προσκείμενες στὴν ΕΡΕ, καὶ τὰ στελέχη τῆς ΕΡΕ., καὶ τοὺς ἐπιτελεῖς της κανένας δὲν θὰ ἔφερε ἀντίρρηση. Τὴν ἑπομένη ὅμως, ὅλες οἱ ἐφημερίδες καὶ οἱ ἐπιτελεῖς τῆς ΕΡΕ., εἶχαν ταχθῆ ἐναντίον τῶν ἐκλογῶν. Ἔτσι χάσαμε τὴν εὐκαιρία. Ἐὰν δεχόταν ὁ Γεώργιος Παπανδρέου, τὸ βράδυ ἐκεῖνο τὴν πρότασή μου καὶ γινόνταν τότε ἐκλογὲς δὲν θὰ εἴχαμε τὴν 21ην Ἀπριλίου διότι δὲν εἶχε προετοιμαστῆ ἀκόμα κίνημα στρατιωτικό.

Τὸ Δεκέμβριο 1966 κάναμε, νέα προσπάθεια μὲ πρωτοβουλία τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου, νὰ σταματήσουμε τὰ πάθη καὶ νὰ προχωρήσουμε σὲ κάποια ὁμαλότητα. Δὲν ἐπέτυχε τὸ πείραμα, καὶ ἦλθε ἡ 21η Ἀπριλίου. Συμβαδίσαμε καὶ πάλι. Ἐκεῖνος πρὸς τὸν ἀγῶνα καὶ τὸν θάνατο. Ἐγὼ πρὸς τὸν ἀγῶνα καὶ πρὸς κάποια συμβίωση, ποὺ ἴσως νὰ μὴν εἶναι ἀνωφελὴς γιὰ τὸν τόπο. Ὁ Γεώργιος Παπανδρέου, δὲν θὰ κάνω πολλοὺς χαρακτηρισμούς, εἶχε τὸ πάθος τῆς Δημοκρατίας, τὸ μόνο ποὺ δικαιοῦμαι νὰ πῶ καὶ δικαιοῦμαι νὰ ὑποσχεθῶ στὴν μνήμη του, εἶναι ὅτι τὸ αὐτὸ πάθος, ὅτι τὸ πάθος του τὸ συμμερίζομαι ἀπόλυτα καὶ ἐγώ».

ΗΛ. ΗΛΙΟΥ: Ὑπηρέτησε τὴ Δημοκρατία ἀκόμη καὶ μὲ τὸν θάνατό του

Ὁ πρόεδρος τῆς ΕΔΑ κ. Η. Ἡλιοῦ ἀκολούθως εἶπε:

«Τιμοῦμε σήμερα τὴ μνήμη ἑνὸς ἐξόχου πολιτικοῦ ἡγέτη τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου, μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς δεκαετίας ἀπὸ τὸ θάνατό του. Εἶχε προσφέρει πολλὰ μὲ τὴ ζωὴ του, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ θάνατό του, μέσα στὴ μαύρη νύχτα τῆς ἐπταετίας καὶ μὲ τὴν κηδεία του, ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ ἔδωσε τὴν εὐκαιρία σὲ δημόσια ἀντιδικτατορικὴ ἐκδήλωση ἑκατοντάδων χιλιάδων Ἑλλήνων δημοκρατῶν καὶ κλόνισε τὴν δικτατορία.

Ὑπῆρξεν ἄλλωστε ὁ Γ. Παπανδρέου πολέμιος ὅλων τῶν δικτατοριῶν ποὺ ἐκδηλώθηκαν στὸν τόπο μας κατὰ τὸ μακρὸ διάστημα τῆς δημόσιας ζωῆς του καὶ καταδιώχτηκε, ἐκτοπίστηκε ἢ φυλακίσθηκε ἀπ ὅλους τοὺς δικτάτορες, τὸν Πάγκαλο, τὸν Κονδύλη, τὸν Μεταξᾶ καὶ τὴν χούντα, χωρὶς νὰ παραλείψουμε καὶ τοὺς ξένους δικτάτορες ποὺ κατὰ τὴν ναζιστικὴ καὶ φασιστικὴ κατοχὴ ἐπίσης τὸν καταδίωξαν καὶ τὸν φυλάκισαν. Ἐξ ἄλλου ὁ Γεώργιος Παπανδρέου εἶχεν

★ ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ 7ην ΣΕΛΙΔΑ

θερμὸς πατριώτης καὶ κορυφαῖος πολιτικὸς

Ὁ λόγος τοῦ κ. Κων. Στεφανοπούλου

Ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως μίλησε ὁ ὑπουργὸς Προεδρίας καὶ Δημοσίας Λειτουργίας, ἀπὸ ὅπου καταγόταν ὁ Γεώργιος Παπανδρέου, κ. Κων. Στεφανόπουλος ὁ ὁποῖος εἶπε:

«Ὁ ρητορικὸς λόγος τοῦ Γ. Παπανδρέου εἶχε τὴν μοναδικότητα τῆς ἁπλότητος, ποὺ τὴν ἐπετύχανε μὲ τὴν ἀποφυγὴ κάθε περιττοῦ. Συνέθετε τὶς φράσεις μὲ τὴν μεγαλύτερη εὐχέρεια, συνοδεύοντάς τις μὲ τὴν κομψότητα καὶ τὴν καλλιέπεια. Ἀσφαλῶς τὸ ἔμφυτο ταλέντο του εἶχε καλλιεργηθεῖ ἀπὸ τὴ γνώση καὶ κυρίως ἀπὸ τὴν αἴσθηση τοῦ ἀρχαίου λόγου καὶ τῆς κλασικῆς παιδείας.

Ὁ Γεώργιος Παπανδρέου ὑπῆρξε ἐκ τῶν πρωταγωνιστῶν τῆς πολιτικῆς ζωῆς τοῦ τόπου μας ἐπὶ μακρὰ σειρὰ ἐτῶν.

Ἀξιομνημόνευτον ἀσφαλῶς εἶναι τὸ δημιουργικὸν ἔργον του ὡς ὑπουργοῦ Παιδείας ὅταν ἐπέτυχε τὴν ἀνέγερσιν μεγάλου ἀριθμοῦ σχολείων, ἐνῶ συγχρόνως ἀσχολήθηκε μὲ τὸν ἐκσυγχρονισμὸ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος.

Χωρὶς ἀμφιβολία ὁ Γεώργιος Παπανδρέου, εἶχε ἰδιαίτερα πάθος μὲ τὴν Παιδεία καὶ τὴν ὑπηρέτησεν μὲ ἐπιτυχίαν καὶ ἀποτελεσματικά. Κατὰ τὴν ἐκθρικὴν κατοχὴν μετέσχε εἰς τὴν ἀντίστασιν καὶ συλληφθεὶς ἐφυλακίσθη ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν.

Σπουδαιότατον ρόλο ἐκλήθη νὰ παίξει ὅταν διέφυγεν εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολὴν τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1944 καὶ ἀνέλαβε τὴν πρωθυπουργία τῆς ἐν ἐξορίᾳ ἑλληνικῆς κυβερνήσεως. Προσέφερεν ἐκείνην τὴν ἐποχὴν μεγάλην ὑπηρεσίαν εἰς τὸν τόπον, διότι ἐπέτυχε νὰ συγκροτήσει τοὺς ἐπικρατοῦντας διὰ τῶν ὅπλων ἀπὸ τοῦ νὰ καταλάβουν βιαίως τὴν ἐξουσίαν.

Ὁ Γεώργιος Παπανδρέου ὑπῆρξε κορυφαῖος πολιτικὸς ἀρχηγός, θερμότατος πατριώτης, πιστὸς εἰς ὅλην τὴν ζωήν του εἰς τὰ δημοκρατικὰ ἰδεώδη, ἀξεπέραστος ρήτωρ, ἐραστὴς τῆς Παιδείας καὶ αἱ ὑπηρεσίαι τὶς ὁποῖες προσέφερεν εἰς τὸν τόπον ἦσαν πολύτιμες.

Ἡ δικτατορία τὸν περιώρισε εἰς τὴν κατοικίαν του, χωρὶς νὰ μπορέσει νὰ περιορίση τὴν ἐκ μέρους του δριμεῖαν κριτικὴν καταπολέμησιν τῶν πράξεών της.

Ἀπέθανεν τὴν 1ην Νοεμβρίου 1968 πρὸ δέκα ἀκριβῶς, σὰν σήμερα χρόνων, γιὰ νὰ τιμηθῆ κατὰ τὴν κηδεύαν του ἀπὸ ὁλόκληρον τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, εἰς μίαν μεγαλειώδη ἐκδήλωσιν κατὰ τῆς δικτατορίας.

Ἀποφασιστικὰ μέτρα προστασίας τοῦ δολλαρίου εἶχαν ἄμεση ἀπόδοση

ΚΑΜΨΗ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ. (ΑΠΕ). Ὁ πρόεδρος Κάρτερ καὶ ἡ Ὁμοσπονδιακὴ Ἀποθεματικὴ Τράπεζα, ἡ κεντρικὴ Τράπεζα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἔλαβαν χθὲς δραστικὰ μέτρα γιὰ τὴν ὑπεράσπιση τοῦ δολλαρίου, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς αὐξήσεως τοῦ τραπεζικοῦ ἐπιτοκίου, ἀπὸ 8,5 σὲ 9,5%.

Στὴν Φραγκφούρτη καὶ στὶς ἄλλες εὐρωπαϊκὲς ἀγορὲς, ἡ τιμὴ τοῦ ἀμερικανικοῦ δολλαρίου αὐξήθηκε σημαντικὰ, μετὰ τὴν ἀναγγελία τῶν μέτρων τοῦ προέδρου Κάρτερ.

Ὁ πρόεδρος Κάρτερ δήλωσε στοὺς δημοσιογράφους στὸν Λευκὸ Οἶκο τὰ ἑξῆς: «Ἡ συνεχιζομένη πτώση τῆς συναλλαγματικῆς ἀξίας τοῦ δολλαρίου δὲν δικαιολογεῖται ἀπὸ τὴν βασικὴ οἰκονομικὴ κατάσταση. Ἡ πτώση αὐτὴ ἀπειλεῖ τὴν οἰκονομικὴ πρόοδο στὸ ἐσωτερικὸ καὶ τὸ ἐξωτερικὸ καὶ τὴν ἐπιτυχία τοῦ ἀντιπληθωριστικοῦ προγράμματος. Γι' αὐτὸ εἶναι τώρα ἀναγκαῖο νὰ ἐνεργήσουμε, γιὰ νὰ διορθώσουμε τὴν ὑπερβολικὴ πτώση τοῦ δολλαρίου, ποὺ σημειώθηκε πρόσφατα.

Συνεπῶς, ὕστερα ἀπὸ τὸ αἴτημά μου γιὰ τὴ λήψη δραστικῶν μέτρων, τὸ ὑπουργεῖο Οἰκονομικῶν καὶ ἡ Κεντρικὴ Τράπεζα ἔλαβαν χθὲς μέτρα, τόσ